

BELEID TERRORISME- BESTRIJDING EN WITWASPREVENTIE

GOEDGEKEURD DOOR DE RAAD VAN BESTUUR OP 28
NOVEMBER 2024

VERSIE 2.1 27 NOVEMBER 2024

CONTENTS

1. DOELSTELLING.....	ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.
2. DOMEIN.....	3
3. VERSPREIDING.....	4
4. GERELATEERD BELEID, PROCESBESCHRIJVINGEN, PROCEDURES EN MIDDELEN	4
5. DEFINITIES.....	5
6. PREVENTIE.....	5
7. OPSPORING.....	6
8. MONITORING & RAPPORTAGE	7
9. VERANTWOORDELIJKHEDEN & NIET-NALEVING.....	7

1. DOELSTELLING

Cordaid neemt maatregelen om te voorkomen dat haar fondsen – direct of indirect – worden gebruikt voor terroristische activiteiten.

De organisatie zorgt er ook voor dat haar fondsen niet worden gebruikt om opbrengsten uit misdrijven wit te wassen.

Cordaid is zich ervan bewust dat wanneer fondsen worden doorgesluisd naar terroristische groeperingen of worden gebruikt voor criminele activiteiten, dit de beoogde projecten ondermijnt en de meest kwetsbare personen en gemeenschappen schaadt.

Daarnaast zet Cordaid zich in om te voorkomen dat terroristen haar organisatie, medewerkers of infrastructuur misbruiken voor hun activiteiten.

Bovendien kan elke suggestie dat een niet-gouvernementele organisatie (ngo) banden heeft met terrorisme of het witwassen van geld haar reputatie ernstig schaden en het vertrouwen en de steun van begunstigden, partners, het publiek en donateurs ondermijnen.

Het doel van dit beleid is om Cordaid te beschermen tegen het financieren van terrorisme, het overtreden van sancties of het worden van een kanaal voor het witwassen van geld en terroristische activiteiten.

2. DOMEIN

Dit beleid is van toepassing op alle medewerkers en consultants van Cordaids wereldwijde kantoren. Daarnaast zijn alle uitvoerende partners, donoren en leveranciers van Cordaid verplicht zich te houden aan maatregelen ter voorkoming van misbruik van de organisatie en haar activa, met inbegrip van activiteiten die verband houden met terrorisme, de financiering van terrorisme of het witwassen van geld.

Cordaid werkt nauw samen met lokale partnerorganisaties, waarvan we de meeste al lang kennen. Wij zijn van mening dat deze aanpak het risico dat onze middelen onbedoeld voor onwettige doeleinden worden gebruikt aanzienlijk vermindert, ook al zijn we actief in gebieden met een hoog risico op terrorisme. Niettemin erkennen wij de ernstige gevolgen van bewuste of vermeende financiering van terrorisme en het mogelijke misbruik van onze organisatie door terroristen. Daarom zetten wij ons in om deze risico's effectief aan te pakken. Cordaid heeft maatregelen ingevoerd in haar selectieprocessen voor medewerkers, consultants, vrijwilligers, partnerorganisaties, leveranciers en donoren om risico's te minimaliseren.

Het wettelijke kader in Nederland voor het voorkomen van terrorismefinanciering en witwassen wordt voornamelijk geregeld door de "Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme" (Wwft). Hoewel de Wwft niet rechtstreeks van toepassing is op Cordaid, moet de organisatie indirect aan de voorschriften voldoen bij financiële transacties met banken en interacties met registeraccountants. Daarnaast stelt de "Sanctiewet 1977" eisen aan de naleving van internationale sancties en legt deze wet organisaties verplichtingen op om activiteiten te voorkomen die deze sancties zouden kunnen schenden.

Op EU-niveau zijn internationale niet-gouvernementele organisaties (INGO's) die in EU-landen actief zijn ook onderworpen aan de EU-richtlijnen inzake de bestrijding van het witwassen van geld (AML'D's)¹, die gemeenschappelijke regels en normen vaststellen voor de preventie van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme in alle lidstaten.

¹ EU Anti-Money Laundering and Countering Financing of Terrorism Legislation: https://finance.ec.europa.eu/financial-crime/anti-money-laundering-and-countering-financing-terrorism-eu-level_en#legislation

Op internationaal niveau leggen resoluties van de VN-Veiligheidsraad sancties op aan personen, groepen of entiteiten die betrokken zijn bij terroristische activiteiten of financiering, en INGO's moeten zich aan deze sancties houden en elke betrokkenheid bij gesanctioneerde entiteiten vermijden.²

3. VERSPREIDING

Het beleid inzake terrorismebestrijding en anti-witwasbeleid is openbaar toegankelijk op zowel de externe website van Cordaid als op het intranet. Updates worden gedeeld met het personeel, de partners, donateurs en consultants van Cordaid via het intranet van Cordaid of de internationale website. De belangrijkste onderdelen van het beleid zijn opgenomen in de primaire procesbeschrijvingen die deel uitmaken van het inductieprogramma voor alle nieuwe medewerkers.

Bovendien wordt in alle juridische overeenkomsten met partnerorganisaties, donateurs, consultants en leveranciers naar het beleid inzake terrorismebestrijding en anti-witwasmaatregelen verwezen en wordt een link naar het volledige document verstrekt.

4. GERELATEERD BELEID, PROCES-BESCHRIJVINGEN, PROCEDURES EN MIDDELEN

Dit beleid dient te worden gelezen in samenhang met de volgende Cordaid-beleidsdocumenten, procesbeschrijvingen, procedures en middelen:

Beleid

- Integriteitsbeleid (onderdeel van het Integrity Framework)
- Fraudebeleid
- Cordaid's gedragscode
- Inkoopbeleid (onderdeel van het Procurement Manual)
- Partnerbeleid
- Risicomanagementbeleid
- Gegevensbescherming

Procesbeschrijvingen:

- Integrity Framework
- Projectmatig werken: identificatie-, initiatie-, implementatie- en afrondingsproces
- Handleiding Inkoop (Procurement Manual)
- Richtlijn veilig werven

Tools:

- Partnercapaciteits- en risicoanalyse (PCRA, Partner capacity and risk assessment)
- Third Party Check (momenteel World Check One)

² UN Security Council Resolution 2462 (2019):

<https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n19/090/16/pdf/n1909016.pdf?token=p06G5C5SwBuxEgV1Ce&fe=true>

5. DEFINITIES

Een terrorist wordt gedefinieerd als een individu of groep die geweld, intimidatie of dreiging gebruikt om angst te zaaien, vaak met de bedoeling een politiek, ideologisch of religieus doel te bereiken. Terrorisme omvat doorgaans doelbewuste daden die schade willen aanrichten of de samenleving willen ontwrichten, waarbij burgers of niet-strijders doelwit zijn om invloed uit te oefenen op een regering, organisatie of bevolking.

Een terroristische organisatie is een groep of collectieve entiteit die systematisch terroristische activiteiten uitvoert. Deze organisaties handelen via geplande, gecoördineerde geweldsacties om angst te verspreiden, regeringen te dwingen of invloed uit te oefenen op de samenleving of specifieke groepen om hun doelen te bereiken.

Een terroristische daad is elke opzettelijke daad van geweld, intimidatie of bedreiging die is bedoeld om angst, schade of ontwrichting te veroorzaken, doorgaans om een politiek, ideologisch of religieus doel te bereiken. Deze daden zijn bewust gericht op niet-strijders of burgers en zijn bedoeld om regeringen, organisaties of de samenleving te beïnvloeden door angst of onzekerheid te creëren.

Belangrijke kenmerken van een terroristische daad zijn:

Gebruik van geweld of dreiging

Dit kan fysieke aanvallen omvatten (bijv. bomaanslagen, schietpartijen of ontvoeringen) of bedreigingen met schade aan individuen, groepen of eigendommen.

Bewust mikken op burgers of niet-strijders

Het primaire doel is angst zaaien of het normale functioneren van de samenleving verstoren, in plaats van gevechten tussen strijdkrachten.

Politieke, ideologische of religieuze motivatie (in combinatie met geweld)

Dergelijke daden worden gedreven door specifieke doelstellingen, zoals politieke verandering, ideologische promotie of religieuze agenda's, maar moeten geweld of dreiging met geweld omvatten om als terrorisme te kwalificeren. Niet-gewelddadige belangenbehartiging of actie valt niet onder deze categorie.

Angst zaaien en verandering afdwingen

De intentie is om wijdverspreide paniek te veroorzaken en regeringen, organisaties of individuen te dwingen te voldoen aan eisen of hun beleid te wijzigen.

Voorbeelden van terroristische daden zijn zelfmoordaanslagen, massaschietpartijen, kapingen, aanvallen op infrastructuur en cyberterrorisme. Deze daden hebben vaak verstrekkende gevolgen, zowel wat betreft menselijke slachtoffers als economische, sociale en politieke impact.

Witwassen van geld

Het proces waarbij de opbrengsten van misdrijven door financiële systemen worden gesluisd om hun illegale oorsprong te verhullen.

6. PREVENTIE

Cordaid heeft de volgende maatregelen ingevoerd om het risico op het per ongeluk of opzettelijk financieren van terrorisme, of het gebruikt worden voor terroristische activiteiten en/of witwassen van geld, te verkleinen:

Screening voorafgaand aan de indiensttreding (PES, Pre-Employment Screening)

Conform de huidige HR-screeningsregels en procedures controleert Cordaid vooraf de namen van alle personen met wie zij een arbeidsovereenkomst of andere vorm van samenwerking wil aangaan op nationale en internationale sanctie- en terroristenlijsten.

Due diligence op partners, leveranciers en donoren

Cordaid heeft een partnerbeleid en een inkoopbeleid waarin de beperkingen voor de soorten organisaties waarmee wordt samengewerkt zijn vastgelegd. Voor nieuwe partnerorganisaties wordt een partnercapaciteits- en risicoanalyse (PCRA) uitgevoerd, tenzij de PCRA-beslisboom een uitzondering toestaat. Voor elke samenwerking, contract of relatie met een partner, leverancier of donor is een grondige controle op aanwezigheid op sanctie- en terroristenlijsten en strafrechtelijke antecedenten vereist. Deze controle gebeurt via World Check One (WCO). Als er mogelijke risico's worden gesignaleerd, volgt aanvullend onderzoek. Samenwerking wordt alleen overwogen als dit aanvullende onderzoek voldoende garanties biedt.

Gedragscode

Cordaid heeft een gedragscode die geldt voor personeel en contractpartners. Iedereen moet deze Code ondertekenen bij indiensttreding of bij het aangaan van een contract. De Code benadrukt expliciet de plicht om onethische en criminele activiteiten te helpen voorkomen.

Auditcommissie

De Auditcommissie van Cordaid, onderdeel van de Raad van Toezicht, beoordeelt onafhankelijk de financiële verslaglegging en de effectiviteit van interne controles. Het comité bewaakt ook de uitvoering van interne en externe audits en adviseert de Raad van Toezicht over risicobereidheid.

Beleid en procedures

Cordaid beschikt over een geïntegreerd managementsysteem voor risicomanagement, kwaliteitsmanagement en interne controle, gebaseerd op o.a. het COSO-raamwerk en het Three Lines of Defence-principe. Dit systeem bevat de belangrijkste processen, procedures en richtlijnen voor financiën, inkoop, administratie en vermogensbeheer.

Third-party check

De afdeling Quality Management voert de noodzakelijke controles uit via WCO voor personen of organisaties op sanctie- en terroristenlijsten.

Functiescheiding

Verantwoordelijkheden binnen financiële processen zijn gescheiden om ongeautoriseerde transacties te voorkomen. Meerdere handtekeningen en/of workflow-goedkeuringen zijn vereist.

Systeem van drie verdedigingslijnes (Three Lines of Defence-systeem)

De eerste verdedigingslijn bestaat uit primaire processen en managementcontroles. De tweede biedt ondersteuning en advies. De derde biedt onafhankelijke zekerheid.

Budgetbeheer

Maandelijkse rapportages van budget versus realisatie worden met het senior management besproken. Elk kwartaal ontvangt de Raad van Toezicht een geconsolideerd overzicht.

Boekhouding en documentatie

Cordaid gebruikt een boekhoudsysteem voor meerdere valuta dat inkomsten en uitgaven nauwkeurig koppelt aan projecten, donoren en derden. Alle onderliggende documentatie wordt bewaard conform wetgeving.

Kas- en bankbeheer

Maatregelen omvatten kascontroles, maandelijkse bankafstemmingen, autorisatieniveaus, functiescheiding en dubbele handtekeningen voor cheques en bankoverschrijvingen.

7. OPSPORING

Jaarlijkse externe audit en projectaudits

Cordaid voert jaarlijks een externe audit uit op de jaarrekening en ongeveer 60% van alle projecten wordt extern geauditeerd. Auditors besteden bijzondere aandacht aan transacties die mogelijk duiden op terrorismefinanciering of witwassen. Conform de Wwft moeten deze worden gemeld en onderzocht.

Bankensysteem

95% van Cordaid's betalingen verloopt via banken die onder de Wwft en internationale sanctieregels vallen. Alle overboekingen worden gescreend; transacties naar risicolanden vereisen extra verificatie. Banken mogen transacties weigeren en moeten verdachte transacties melden.

8. MONITORING & RAPPORTAGE

Incidenten die mogelijk duiden op criminele activiteiten worden gemeld aan de relevante functionaris: Anti-Corruption and Anti-Fraud Officer (ACAFO), the Integrity and Safeguarding Officer (ISO), or the Global Security Advisor (GSA).

Vermoedens van terrorismefinanciering en/of witwassen worden behandeld door de ACAFO volgens dezelfde procedure als bij vermoedelijke fraude, inclusief mogelijke sancties. Zie paragraaf 7 van het Anti-Fraud Policy.

9. VERANTWOORDELIJKHEDEN & NIET-NALEVING

De Raad van Bestuur is eigenaar van en keurt dit Anti-Terrorisme- en Anti-Witwasbeleid goed. De Corporate Controller is verantwoordelijk voor het jaarlijks actualiseren van het beleid. De afdelingen Quality Management & Compliance, Institutional Fundraising & Donor Relations, Corporate Finance en Internal Audit worden hierbij geraadpleegd.

Niet-naleving kan leiden tot disciplinaire maatregelen, waaronder beëindiging van samenwerking of dienstverband, en kan strafrechtelijke gevolgen hebben.

CONTACT

Gergely Lehotka

Anti-Corruption and Anti-Fraud
Officer

Gergely.lehotka@cordaid.org

Cordaid

Grote Marktstraat 45
2511 BH The Hague
+31(0)70-31 36 300
www.cordaid.org

